

**НАУЧНА НАГРАДА НА ИМЕТО НА ДИМИТЪР КР. ДИМИТРОВ –
МАСТЕРА
2025 година**

Уважаеми колеги, директори, детски учители,

С радост Ви каним да участвате в Осмото издание на конкурса за научната награда на името на видния български педагог Димитър Кр. Димитров – Мастера.

Вдъхновени от педагогическите вярвания и насоки на Мастера за развиване и утвърждаване на човешките ценности на XXI век, акцентът на конкурса е една от неговите новаторски теми:

**„Обогатяващо педагогическо взаимодействие в предучилищна
възраст – развитие на човешките ценности:
ИСТИНАТА, ДОБРОТО и КРАСОТАТА“**

Участие в конкурса: индивидуално или екипно.

Цел на наградата:

С наградата се цели:

- Да се съхранят и продължат да се развиват идеите на Мастера в съвременния контекст, като се съсредоточим върху личностно, социално и духовно развитие чрез утвърждаване на човешките ценности, които той очертава като най-важни: **Истина, Доброта и Красота**.
- Да насърчим детските учители за създаване на условия и поддържане на атмосфера в групата, които подпомагат развитието на всяко дете и обогатяват груповия детския свят чрез ценностите на истината, доброто и красотата.
- Да се възпитава най-висшата ценност на нашата планета и на човешкия род.

- Да се реализират възпитателни взаимодействия, при които учителят и детето съвместно сътворяват нов, несъществуващ до сега опит, основан на доброволното сътрудничество на детето.

Ключови ценности и техните същностни качества:

• Истина

- Създаване на условия и среда за насърчаване на:
  - искреността в отношенията между децата и към възрастните – учители, родители;
  - самоувереността – да вярват в себе си, без страх да казват истината, да изразяват своето мнение;
  - самопознанието – да бъдат честни пред себе си, пред другите връстници и възрастни;
  - осъзнаването – да уважават различията в общността, като проява на многообразието в живота.

• Доброта

- Създаване на условия, в които детето осъзнава, че добротата е в добрите мисли, добрите думи и добрите постъпки.
- Създаване на среда, в която децата:
  - се радват на успехите и говорят с доброта за другите деца и възрастни;
  - проявяват грижа и помощ към по-малките и различните;
  - проявяват състрадание и уважение към *всичко* и *всички* включително родителите и възрастните.
  - създават приятелства в групата, градината и общността.

• Красота

- Създаване на условия за осъзнаване на:
  - човешкото достойнство, вътрешната красота в човешките взаимоотношения;
  - себеуважение и уважение на другите и другостта;
  - развиване на възприятия за красотата в света, гумите, поведението.
- Създаване на среда, в която децата:
  - изживяват радостни емоции от външната красота в детската градина, уницират идеи за нейното опазване и обновяване;
  - се изразяват чрез творческите дейности, да споделят радост с другите.

Насоки за педагогическите практики:

В контекста на представените ценности и техни същностни качества участниците могат да избират и адаптират подходящите ценности съобразно:

- възрастовите особености и нуждите на децата в групата;
- социалните и културни особености на общността, в която живеят;
- професионалните, личностни компетентности и предпочитания към трите категории: всички видове **игри, проекти и екипни задачи.**

Своеобразни **примерни продукти** от педагогическите практики, реализирани съвместно с децата, които ще ги подпомагат и поддържат в процеса на развитие на ценностите, могат да бъдат: създаване на ежедневни ритуали ориентиране към възпитанието на ценности; изработване на Дневник за самопознание – истина, доброта и красота – попълва се от детето със символи, цветове и знаци; портфолио на тема „Кой съм аз?“ – себеосъзнаване на

степента на присъствие на ценностите; табла за групата/за възрастни с правила по всяка ценност; мисловни карти за всяка ценност за групата и за родителите; събиране на мъдри мисли, пословици, стихове, басни и притчи с ценностна ориентация – съвместно с родителите; разработване на групови и индивидуални упражнения и други.

КАТЕГОРИИ:

ИГРА

Всички разновидности на игрите: сюжетни или ролеви, музикални, драматизация, групови двигателни игри допринасят за развиване и утвърждаване на същностните качества на ценностите **Истина, Доброта** и **Красота**.

Задължителни елементи на играта:

- Наименование на сюжетната игра.
- Как е избрана играта?
- Доколко децата участват в избора на играта?
- Предварителна подготовка за играта – наблюдения, филми, литература.
- Договаряне и разпределение на ролите.
- Реквизит за играта и подготовка на игрални кътове.
- Начало на играта.
- Смяна на ролите и обогатяване съдържанието на играта в процеса на игра.

Измерване на резултатите от педагогическата практика:

Участниците трябва да приложат инструментариум (въпросник, протокол за наблюдение, интервю, експертна оценка или др.), който са използвали в началото и в края на педагогическата практика, чрез който се доказва динамиката на развитието на ценностите в децата.

ПРОЕКТ

Целта на **проекта** е да се реализира възпитателно взаимодействие, при което учителят и детето съвместно сътворяват нов, несъществуващ до сега опит, основан на **доброволното сътрудничество** на детето.

В зависимост от начина на изпълнение проектите могат да бъдат: индивидуални и групови.

В зависимост от участието на учителя могат да бъдат:

1) Самостоятелни – детето само изпълнява целта.

2) С напътствия от учителя – деликатно, поддържа интереса и предлага подобрения към целите, които децата са избрали.

3) Ръководени от учителя – предимно с предлагане и насочване с идеи провокиращи включването на децата.

Независимо от вида на проекта, той трябва да стане дело на децата.

Учителят:

- следи за отношението между децата, водена от целта и дейностите по проекта.
- настойчиво напомня за доброволното сътрудничество на децата, като проявява гъвкавост, инициативност и адаптивност към поведението на децата – оценява най-подходящата идея за проекта, за да я избере.
- прекъсва проекта, ако децата не участват в него.

Най-ценният проект е този, който не изчерпва всичко, а събужда интереса на участващите към други дейности.

Структура на проекта:

1-ви етап. Поставяне на целта – учителят предлага или използва ситуация от ежедневието пред групата, като цел на проект за развиване на ценности, така, че да заинтригува децата, за да я приемат като своя.

2-ри етап. Планиране на основните цели – очакваният резултат, дейности, дейностите, продукти от дейността и сроковете (5 – 6 месеца).

3-ти етап: Същностен – реализиране на дейностите развиващи ценностите, които са най-подходящи за възрастта и броят на децата в групата.

4-ри етап: Измерване на резултатите от педагогическата практика: Участниците трябва да приложат инструментариум (въпросник, протокол за наблюдение, интервю, експертна оценка или др.), който са използвали в началото и в края на педагогическата практика, чрез който се доказва динамиката на развитието на ценностите в децата.

Възможно е да бъде отчетена необходимост от продължаване на проекта. От обикновените отношения в ежедневието се учим на духовните ценности.

ЕКИПНА ЗАДАЧА, при която е включен акцент за развиване на личностни и социални компетентности в контекста на човешки ценности – **Истина, Доброта и Красота**.

Задължителни елементи на екипната задача:

- Наименование на екипната задача.
- Екипната задача да е разработена за екип от 3 до 5 деца.
- В хода на екипната работа всяко дете да има ясно дефинирана задача, която да изпълни, независимо и паралелно с останалите деца в екип.
- Екипът да има лидер.
- След като всички деца изпълнят своята част от общата работа да обединят своите задачи в един цялостен продукт.

- Лидерът/говорителят на екипа да представи/презентира готовия резултат/крайния продукт от екипната работа.
- Да има ясни критерии за оценка на изпълнение на екипната задача.
- Да има ясни критерии за оценка на проявените същностни качества на човешките ценности при изпълнение на екипната задача.

Организиране на **ИНИЦИАТИВИ** с обогатяващо, съвместно свързване с другите – с различните деца в групата; с децата от друга група в детската градина; с родителите – насочени към формиране на елементи на емпатично поведение – слушане, разбиране с уважение и загриженост това, което другите преживяват.

Измерване на резултатите от педагогическата практика:

Участниците трябва да приложат инструментариум (въпросник, протокол за наблюдение, интервю, експертна оценка или др.), който са използвали в началото и в края на педагогическата практика, чрез който се доказва динамиката на развитието на ценностите в децата.

ПОДГОТОВКА ЗА УЧАСТИЕ:

За участие в конкурса всеки кандидат трябва да представи:

- **Статия**, описваща методологията и резултатите **само** по темата на представената педагогическа практика.
- Материалите за реализиране на активността да са достъпни за приложението им в масовата педагогическа практика.
- Активността да бъде апробирана/реализирана в педагогическата практика и да бъде документирана чрез снимки и/или видео.
- **Документация с визуални материали** (снимки, видеоклипове) на активността. Всички приложени ресурси

(снимки и видео материали) ще бъдат разгледани единствено от членовете на комисия и няма да бъдат публикувани.

- Допълнителни **материали** (използвани въпросници, анкети, протоколи за наблюдение, правила, табла, дневници, кратко видео) с максимален обем до 100 МВ.

ФОРМАТ НА СТАТИЯТА:

- **Резюме** до 800 символа.
- **Основен текст** до 7 страници (14 pt, 1.5 разстояние между редовете).

Ключови думи: игрови подход, човешки ценности, истина, доброта, красота, проект, обогатяващо педагогическо взаимодействие, личностно, социално и духовно развитие, емпатия.

Присъединете се към конкурса и станете част от развитието на педагогическата мисия на Мастера!